

doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.

kontakt/contact:

winter@udu.cas.cz; T +420 221 183 501

pozice/job position:

ředitel ústavu

zaměstnání/employment:

od 2017 – ředitel Ústavu dějin umění AV ČR

2018 - 2023 – Katedra dějin umění, Univerzita Palackého, Olomouc

2014–2018 – Ústav věd o umění a kultuře, Jihočeská univerzita, České Budějovice

od 2006 – Ústav dějin umění AV ČR

studium/study:

2002–2006 – Dějiny výtvarného umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Ph.D.)

1995–2001 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Mgr.)

pedagogická činnost/educational activities:

2018 - 2023 – Katedra dějin umění, Univerzita Palackého, Olomouc

2015 – Vysoká škola uměleckoprůmyslová, Praha

2014 – Seminář dějin umění, Masarykova univerzita, Brno

2014–2018 – Ústavu věd o umění a kultuře, Jihočeská univerzita, České Budějovice

2008–2012 – Katedra antropologických a historických věd, Západočeská univerzita, Plzeň

účast v grantových projektech/grant projects:

2024–2026 – *Prostory, objekty, autoři: budování kulturní veřejnosti v českých zemích 1790–1918 / Space, Objects and Authors: Building a Cultural Public in the Czech Lands 1790–1918* (GA ČR, 24-12190S) – člen řešitelského týmu / member of research team

2015–2017 – *Lidové umění mezi vizuální kulturou a politikou v Čechách a na Moravě 1840–1960* (GA ČR, 15-07456S) – řešitel

2012–2014 – *Antonín Pelc - dílo jako zrcadlo dějin, politiky a ideologie* (GA ČR, P409/12/0133) – spoluřešitel

2008–2010 – *Primitivismus v českém výtvarném umění a teorii 1850–1950* (GA ČR, 408/08/P490) – řešitel

2001–2005, *Digitalizace fotodokumentace Emila Filly včetně fotografií Josefa Sudka a materiálů z pozůstalosti Vincence Kramáře z fondů Ústavu dějin umění AV ČR* (GAČR, S 8033101) – spolupracovník

účast na konferencích/participation in conferences:

2025 – *Caricature in the Clutches of Proletarian Art, Poetism and Surrealism: the Case of Interwar Czechoslovakia*, XI ICCEES World Congress: Disruption, University College London

- 2025 – *Emil Holub, African, Afropean, Afropolitan: European Conference on African Studies, Prague*
- 2025 – *Štursova kresba a Holubův kolonialismus, Kolokvium o umění na papíře a pergamenu Ars linearis, Národní galerie v Praze*
- 2024 – *Velikonoční oběť: Smrt a vzkříšení modernismu na pozadí komunistické ideologie, Konce (a začátky) časů: 8. sjezd historiků umění, Masarykova univerzita v Brně*
- 2023 – *Léta putování. Člověk na cestě v dlouhém 19. století, Západočeské muzeum v Plzni*
- 2023 – *Naturalismus v české kultuře, Umělecké centrum UP v Olomouci*
- 2022 – *České cestovatelství ve stínu kolonialismu, Národní museum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, Praha*
- 2022 – *Českost a světovost moderního umění v Čechách (1848–1948): ideje – osobnosti – instituce, Ústav pro dějiny umění FF UK, Praha*
- 2022 – *Ars linearis: Kolokvium o umění na papíře a pergamenu, Národní galerie v Praze*
- 2021 – *Collection to Museums: Collectors and Cultural Mediators in the Time of Feliks Jasienski (1861–1929), Polish Academy of Sciences, Scientific Centre in Paris*
- 2021 – *Collecting Asian Art in Prague: Cultural Politics and Transcontinental Networks in 20th-Century Central Europe, Národní galerie v Praze*
- 2020 – *Workshop Umění – gesto – argument, Ústav pro českou literaturu AV ČR*
- 2019 – *Impresionismus v české kultuře 1880–1920, Olomouc*
- 2019 – *Zrození lidu v české kultuře 19. století, 39. plzeňské mezioborové sympozium k problematice 19. století, Plzeň*
- 2019 – *Styl a poetika. Historie, teorie, aplikace, Praha*
- 2018 – *6. sjezd historiků umění, Praha*
- 2018 – *Ars linearis, Praha*
- 2018 – *Pochopit vteřinu. Prožívání času v české kultuře 19. století, 38. plzeňské mezioborové sympozium k problematice 19. století, Plzeň*
- 2016 – *Člověk a společnost 19. století tváří v tvář katastrofě, 36. plzeňské mezioborové sympozium k problematice 19. století, Plzeň*
- 2015 – *Umění jako prostředek komunikace: Umění a tradice / „Vysoké“ a „nízké“, Praha*
- 2015 – *5. sjezd historiků umění, Olomouc*
- 2014 – *Mezi modernou a avantgardou. Almanach na rok 1914, Olomouc*
- 2013 – *Sportování a cestování v Československu, Praha*
- 2013 – *Ars linearis IV, Praha*
- 2012 – *Naprej! Sport, umění a architektura v českých zemích, Olomouc*
- 2012 – *Museum and Culture Identity, RIME meeting, Praha*
- 2012 – *Člověk a stroj v české kultuře 19. století, 31. plzeňské sympozium, Plzeň*
- 2011 – *Ars linearis III, Praha*
- 2011 – *Stát jako sběratel umění, Praha*
- 2010 – *Zločin a trest v české kultuře 19. století, 30. plzeňské sympozium, Plzeň*
- 2009 – *Mezioborové kolokvium Josef Váchal a populární umění, Olomouc*
- 2009 – *African Art, Modernist Photography and Politics of Representation, Washington,*

2009 – Text and Image in 19–20th Century Art of Central Europe, Budapešť
2009 – Tělo a tělesnost v české kultuře 19. století, 29. plzeňské sympozium, Plzeň
2008 – František Kupka: Čech, Francouz, Evropan, Hradec Králové
2007 – Obraz a nevědomí, Praha
2007 – Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století, 27. plzeňské sympozium, Plzeň
2006 – Josef Váchal. Vědecké symposium, Klatovy
2006 – 2. sjezd českých historiků umění. Proměny dějin umění, Praha
2006 – Aktuální proměny českých dějin umění – Re/vize a reklama/ce tradičního. Konference studentů doktorských programů dějin umění v ČR, Brno
2005 – Cubism, Surrealism and Tradition, Praha
2005 – Alén Diviš – paralelní historie, Praha
2005 – Setkání mladých českých a slovenských badatelů, Třešť
2002 – Divočina jako fenomén integrální kultury, Klatovy
2000 – Mezinárodní kolokvium Jindřich Štyrský, Praha

kurátorské projekty/ curator projects:

2025 – *Emil Filla, Buchenwald, 1946 a 1947* – autor výstavy
2024 – *Orel rozsápe orla: Emil Filla, čínské umění a totalitní přízraky* – autor výstavy
2023 – *„... a viděl jsem nové nebe a novou zemi...“ Apokalypsa a umění v českých zemích* – spoluautor výstavy
2023 – *Ze tmy na světlo: Socialistický modernismus 70. a 80. let* – spoluautor výstavy
2023 – *Emil Holub* – autor výstavy
2022 – *Fluxus Etc. (ze sbírky Jiřího Valocha)* – spoluautor výstavy
2022 – *Living in Violet: šest fotografií a přítomnost* – spoluautor výstavy
2021 – *Jaroslava Pešicová: kočky, psi a Robert Rauschenberg*
2020 – *Běla Kolářová: fotografka bez fotoaparátu* – spoluautor výstavy
2019 – *Jaroslava Pešicová – František Štorek: Konec moderny v Čechách* – spoluautor výstavy
2019 – *Jdi na venkov! Výtvarné umění a lidová kultura v českých zemích 1800–1960* – spoluautor výstavy
2019 – *Miloš Cvach: není to socha!* – autor výstavy
2019 – *Miloš Jiránek: Na jezu, 1905–1906* – autor výstavy
2017 – *Lekce z karikatury – kubismus* – autor výstavy
2017 – *Cirkus pictus: Svět cirkusu v českém umění 1800–1950* – spoluautor výstavy
2017 – *Error: Alegorický princip v českém poválečném malířství a sochařství ze sbírek AJG* – spoluautor výstavy
2017 – *Nespatříte hada: Josef Čapek – František Hrubín – Jan Skácel – Miloslav Kabeláč* – spoluautor výstavy
2016 – *František Tichý: Exhibice těla* – autor výstavy
2015 – *František X. Naske, Fotbalové utkání Angličanů se Slavii v Praze, 1905 / Josef Koudelka, Na kopané, 1907* – autor výstavy

2015 – *Rembrandtova tramvaj. Kubismus, tradice a „jiné“ umění* – spoluautor výstavy
2014 – *Thomas Theodor Heine: Květinový den / Ein Blumentag, 1912* – autor výstavy
2013 – *Na cestách proti své vůli: Antonín Pelc v Maroku, na Martiniku a v Americe (1940–1945)* – spoluautor výstavy
2013 – *Palmy na Vltavě: Primitivismus, mimoevropské kultury a české výtvarné umění 1850–1950* – autor výstavy
2012 – *Miloš Jiránek: Zápas o moderní malbu 1875–1911* – autor výstavy
2010 – *Emil Filla: Archiv umělce* – spoluautor výstavy
2010 – *Vražedná realita: Zločin a trest v českém výtvarném umění 1800–1914* – spoluautor výstavy
2009 – *Amerika k sežráním: Nový svět v grafice 16.–19. století* – spoluautor výstavy
2006 – *V okovech smíchu: Karikatura a české umění 1900–1950* – spoluautor výstavy

ocenění/awards:

2014 – Cena Josefa Krásky
2008 – Cena Otto Wichterleho

členství v odborných radách a komisích/membership in professional councils and commissions:

od 2026 – oborová rada, UMPRUM
od 2025 – poradní sbor, *Studii și cercetări de istoria artei. Artă plastică*
2022–2025 – vědecká rada, KTF UK, Praha
2021–2026 – garanční rada Národní galerie v Praze
od 2019 – redakční rada, *Opuscula historiae artium*
od 2018 – oborová rada, Ústav pro dějiny umění, FF UK, Praha
od 2018 – oborová rada, Katedra dějin umění, KTF UK, Praha
od 2018 – oborová rada, Katedra dějin umění, FF UP, Olomouc
od 2017 – redakční rada, *Umění/Art*
od 2017– nákupní komise, Východočeská galerie v Pardubicích
od 2014 – redakční rada, *Annals of Náprstek Museum*
od 2013 – redakční rada, *Bulletin Moravské galerie v Brně*
2013–2021 – poradní sbor Národní galerie v Praze
2013–2016 – vědecká rada, Galerie hlavního města Prahy
2012–2014 – komise pro udělení Ceny MK ČR za přínos v oblasti výtvarného umění
2012 – pracovní skupina pro koncepci stálých expozic, Národní galerie v Praze
od 2011 – nákupní komise, Galerie výtvarného umění v Chebu
od 2011 – redakční rada, *Dějiny a současnost*
2008–2014 – redakční rada, *Bulletin UHS*

bibliografie/bibliography

1) monografie/monographs

Michaela Pejčochová – Tomáš Winter, *Orel rozsápe orla: Emil Filla, čínské umění a totalitní přízraky / Eagle Rips Eagle: Emil Filla, Chinese Art and Totalitarian Phantoms*, Praha 2024

Tomáš Winter – Martin Šámal – Ondřej Crhák – Petr Valenta, *Emil Holub*, Praha 2023

Tomáš Winter, *Emil Holub: průvodce výstavou*, Praha 2023

Tomáš Winter, *Jaroslava Pešicová: Kočky, psi a Robert Rauschenberg*, Cheb 2021

Tomáš Winter, *Miloš Cvach: Není to socha!*, Cheb, Galerie výtvarného umění v Chebu 2019

Pavla Machalíková – Tomáš Winter – Milan Pech – Vladimír Czumalo, *Jdi na venkov! Výtvarné umění a lidová kultura v českých zemích 1800–1960*, Řevnice – Praha 2019

Tomáš Winter – Pavla Machalíková – Stanislava Fedrová – Pavel Kordík, *Nespatříte hada / Not a Single Snake in Sight: Josef Čapek – František Hrubín – Jan Skácel – Miloslav Kabeláč*, Praha 2016

Anna Pravdová – Tomáš Winter et al., *Señorita Franco a Krvavý pes. Malíř, karikaturista a ilustrátor Antonín Pelc (1895–1967)*, Praha 2015

Tomáš Winter, *Palmy na Vltavě. Primitivismus, mimoevropské kultury a české výtvarné umění 1850–1950*, Řevnice – Plzeň – Praha 2013

Tomáš Winter, *Miloš Jiránek. Zápas o moderní malbu, 1875–1911*, Cheb – Řevnice 2012

Pavla Machalíková – Tomáš Winter – Stanislava Fedrová – Hanuš Jordan, *Cirkus pictus: zázračná krása a ubohá existence. Výtvarné umění a literatura 1800–1950*, Řevnice – Cheb – Praha 2017

Tomáš Winter, *Lovesick Exoticism. The Collection of Non-European Ethnic Art of Adolf Hoffmeister*. Prague 2010

Tomáš Winter – Vojtěch Lahoda (za spolupráce Lubomíra Konečného a Jiřího Thýna), *Emil Filla: Archiv umělce / The Archive of the Artist*, Kutná Hora 2010

Tomáš Winter – Eva Bendová, *Amerika k sežrání. Nový svět v grafice 16.–19. století. / Savouring America. The New World in 16th–19th Century Prints*. (kat. výst.), Praha, Národní galerie v Praze 2009

Ondřej Chrobák – Tomáš Winter et. al., *V okovech smíchu. Karikatura a české umění 1900–1950*, Praha 2006

Tomáš Winter (ve spolupráci s Vlastou Koubskou a Polanou Bregantovou), *František Tichý*, Praha 2002

2) editorial knihy/editorial of books

Kateřina Kubínová – Pavla Machalíková – Tomáš Winter (edd.), *„... a viděl jsem nové nebe a novou zemi...“ :Apokalypsa a umění v českých zemích*, Praha – Plzeň 2023

Tomáš Winter (ed), *Fluxus etc. (ze sbírky Jiřího Valocha)*, Brno 2022

Pavla Machalíková – Tomáš Winter (edd.), *Umění a tradice*, Praha 2017

Tomáš Winter et al. (ed.), *Rembrandtova tramvaj. Kubismus, tradice a „jiné“ umění*, Praha 2015

Eva Bendová – Tomáš Winter (edd.), *Vražedná realita. Zločin a trest v českém výtvarném umění 1800–1914* (kat. výst.), Plzeň 2010

Roman Prahel – Tomáš Winter (edd.), *Proměny dějin umění. Akta Druhého sjezdu historiků umění*, Praha 2007

Tomáš Winter (ed.), *Emil Filla, Z holandských zápisníků*, Praha 2007

3) články v odborném periodiku/articles in scientific journals

Tomáš Winter, "Emil Holub's African Exhibitions, Colonialism, and National Emancipation," *Nineteenth-Century Art Worldwide* 25, no. 1 (Spring 2026), <https://doi.org/10.29411/ncaw.2026.25.1.5>

Tomáš Winter, Sova a papír na hřebíku. Zátíší Karla Purkyně jako skrytá alegorie?, *Umění/Art* LXVI, 2018, č. 1–2, s. 36–42

Tomáš Winter, Výstavy a jejich kon/texty, *Prostor Zlín* XXV, 2018, č. 1, s. 10–13

Tomáš Winter, A Fascination with Folk Art: Modernism and the Avant-Garde in Munich, Prague and Moscow around 1913, *Umění* LXII, 2016, č. 3–4, s. 240–253

Tomáš Winter, 'A Hideously Vulgar Painting': *Flower Day* by Thomas Theodor Heine / „Ohavně nevkusný obraz.“ *Květinový den* Thomase Theodora Heineho, *Bulletin of the National Gallery in Prague* XXIV, 2014, s. 35–39, 143–146

Tomáš Winter, Ernst Ludwig Kirchner's 'Negerplastik' and the Mistake of Czech Cubists, *Umění* LXI, 2013, č. 4, s. 356–361

Tomáš Winter, Od prostředí k objektu a zpět. Jak vystavovat „primitivní“ umění?, *69. Bulletin Moravské galerie v Brně / 2013*, s. 49–55

Tomáš Winter, The Group of Fine Artists and Primitivism in the Czech Lands, *Centropa* XI, 2011, č. 1, s. 19–33

Tomáš Winter, Děsivá krása jarmarečních obrázků: Matějské poutě, Josef Váchal a česká avantgarda, *Bohemica Olomucensia* II, 2010, č. 4, *Symposiana*, s. 189–196

Tomáš Winter, Cannibals in Bohemia, *Umění* LVII, 2009, č. 3, s. 248–260

Tomáš Winter, Vodník a nevědomí, *Umění* LVI, 2008, č. 3, s. 206–220

Tomáš Winter, Contortionist, Caricature and the Grotesque Body, *Umění* LV, 2007, č. 5, s. 400–408

Tomáš Winter, Nepřítel v bahně. Holandské karikatury Emila Filly a okolnosti jejich vzniku, *Historie a vojenství* LV, 2006, č. 4, s. 118–123

Tomáš Winter, Nebezpečné sousedství? Joe Hloucha, Emil Filla a surrealisté, *Umění* LIII, 2005, č. 1, s. 76–86

Tomáš Winter, Od kubismu k mýtu. Zbojnické písně Emila Filly, *Umění* LIII, 2005, č. 3, s. 257–272

Tomáš Winter, Rozetnout vývoj ve dvě. O ctnostech primitivismů Emila Filly a Karla Teiga, *Estetika* XLI, 2005, č. 1–2, s. 63–77

Tomáš Winter, Od idylly ke krajině temnoty a příšer. České středohoří Emila Filly, *Umění* LII, 2004, č. 1, s. 37–51

Tomáš Winter, Romantický vizionář a výtvarný kouzelník: text Viktora Nikodema pro monografii Františka Tichého, *Umění* LI, 2003, č. 3, s. 229–236

Tomáš Winter, Primitivové, děti, šílenci a média. K recepci umění přírodních národů a příbuzných projevů v Čechách třicátých let, *Umění* XLVIII, 2000, č. 6, s. 435–452

Tomáš Winter, Jakub Obrovský a Jindřich Štyrský, *Umění* XLVIII, 2000, č. 3, s. 152–161

4) kapitoly v knize/chapters in books

Tomáš Winter, Picasso's Meeting with Buddha, in: Markéta Hánová – Yuka Kadoi – Simone Wille (edd.), *Collecting Asian Art: Cultural Politics and Transregional Networks in Twentieth-Century Central Europe*, Leuven, s. 45–57

Tomáš Winter, S Prazdromem do Afriky: cesty Emila Holuba mezi realitou a mýtem, in: Zdeněk Hojda – Eva Bendová (edd.), *Léta putování: člověk na cestách v dlouhém 19. století*, Praha 2024, s. 336–346

Tomáš Winter, African Artefacts and Czech Folk Culture in Prague around 1890, in: Agnieszka Kluczevska-Wójcik – Ewa Bobrowska (edd.), *Des collections aux musées. Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Feliks Jasieński (1861–1929) / From Collections to Museums Collectors and Cultural Mediators in the Time of Feliks Jasieński (1861–1929)*, Warsaw – Paris – Toruń 2022, s. 143–150

Tomáš Winter, Nejmenší obraz Emila Filly, in: Barbora Ropková (ed.), *Sbírka Kunsthalle Praha: 50 Highlights*, Praha 2023, s. 46–49

Tomáš Winter, Proti individualismu! Avantgarda jako kolektivní práce, in: Petr Jindra – Radim Vondráček (edd.), *Tvůrce jako předmět dějin umění. Pozice autora po jeho „smrti“*, Praha 2020, s. 111–117

Tomáš Winter, Francouzský impresionismus a české výtvarné umění 1899–1907, in: Erik Gilk (ed.), *Impresionismus v české kultuře 1880–1920*, Olomouc 2020, s. 11–18

Pavla Machalíková – Tomáš Winter, Zrození venkovského lidu, in: Pavla Machalíková – Taťána Petrasová – Tomáš Winter (edd.), *Zrození lidu v české kultuře 19. století*, Praha: Academia 2020, s. 7–11

Tomáš Winter, Montáž a čas ve vizuální alegorii, in: Kateřina Piorecká – Martin Hrdina – Eva Bendová (edd.), *Pochopit vteřinu. Prožívání času v české kultuře 19. století*, Praha 2019, s. 334–342

Tomáš Winter, Souboj se zrcadlem. K autoportrétům Karla Purkyně, in: Eva Bendová – Pavla Machalíková (edd.), *Kariéra s paletou. Umělec, umění a umělectví v 19. století*, Plzeň 2019, s. 48–55

Tomáš Winter, Spiritism and Occultism; The Myth of the Czechoslovak Legions (společně s Lenkou Bydžovskou a Rostislavem Šváchou); Avant-Garde Photography; Changes of Symbolism; Anti-Fascist Caricature; The Occupation; The Tragedy of the Avant-Garde (společně s Petrem Kratochvílem); Performance Art; The Lasting and Fleeting; Confronting Postmodernism (společně s Petrem Kratochvílem); Outside the Country (společně s Petrem Kratochvílem); Private Collectors after 1945; Continual Transformation, in: Taťána Petrasová – Rostislav Švácha (edd.), *Art in the Czech Lands 800–2000*, Řevnice – Praha 2017 [2018], s. 750–751; 786–791; 796–797; 809–810; 825–827; 842–845; 852–854; 894–897; 898–899; 903–905; 906–907; 912–915; 919–923

Tomáš Winter, Spiritismus a okultismus; Legionářský mýtus (společně s Lenkou Bydžovskou a Rostislavem Šváchou); Avantgardní fotografie; Proměny symbolismu; Protifašistická karikatura; Okupace; Tragédie avantgardy (společně s Petrem Kratochvílem); Akce; Stálé a pomíjivé; Konfrontace s postmodernou (společně s Petrem Kratochvílem); Za hranicemi (společně s Petrem Kratochvílem); Soukromí sběratelé po roce 1945; Kontinuální transformace, in: Taťána Petrasová – Rostislav Švácha (edd.), *Dějiny umění v českých zemích 800–2000*, Řevnice – Praha 2017 [2018], s. 750–751; 786–791; 796–797; 809–810; 825–827; 842–845; 852–854; 894–897; 898–899; 903–905; 906–907; 912–915; 919–923

Eva Bendová – Pavla Machalíková – Tomáš Winter, Sopky, výbuchy a láva v českém moderním umění, in: Martin Hrdina – Eva Bendová – Kateřina Piorecká (edd.), *Člověk a společnost 19. století tváří v tvář katastrofě*, Praha 2017, s. 280–293

Tomáš Winter, Magie lidového umění, in: Rostislav Švácha – Sabina Soušková – Anna Šubrtová (edd.), *Věda a umění. Sborník z 5. sjezdu historiků umění, Olomouc 16.–18. září 2015*, Praha 2017, s. 193–206

Tomáš Winter, Ať žije Frištenský! S. K. Neumann, výtvarné umění a sport, in: Erik Gilk (ed.), *Almanach na rok 1914. Mezi modernou avantgardou*, Praha 2016, s. 134–142

Tomáš Winter, Sport jako manifest modernosti, in: Rostislav Švácha (ed.), *StArt. Sport jako symbol ve výtvarném umění*, Řevnice 2016, s. 137–191

Tomáš Winter, Sport as a Manifesto of Modernity, in: Rostislav Švácha (ed.), *StArt. Sport as a Symbol in the Fine Arts*, Řevnice 2016, s. 137–191

Tomáš Winter, Evropa, Češi a Oceánie. Od mytizace k umělecké tvorbě, in: Aleš Filip – Roman Musil (edd.), *Gottfried Lindauer 1839–1926. Plzeňský malíř novozélandských Maorů*, Řevnice – Plzeň 2015, s. 130–139

Tomáš Winter, Europe, Czechs and Oceania: from Mythification to Artistic Creation, in: Aleš Filip – Roman Musil (edd.), *Gottfried Lindauer 1839–1926. Pilsen Painter of the New Zealand Māori*, Řevnice – Plzeň 2015, s. 130–139

Tomáš Winter, Josef Lada a Bruno Paul / Josef Lada and Bruno Paul, in: Alena Volrábová (ed.), *Ars linearis V*, Praha 2015, s. 116–118, 172–173

Tomáš Winter, Thomas Theodor Heine (1867–1948), Květinový den, 1912 / Thomas Theodor Heine (1867–1948), Ein Blumentag, 1912, in: Aleš Filip – Roman Musil (eds.), *Mnichov. Zářící metropole umění 1870–1918 / München. Leuchtende Kunstmetropole 1870–1918*, Lomnice nad Popelkou – Plzeň 2015, s. 146–147

Anna Pravdová – Tomáš Winter, Zrození, smrt a ztracené iluze karikaturisty. Tři případy Antonína Pelce / The Birth, Death and Lost Illusions of a Caricaturist: Three Chapters in the Life of Antonín Pelc, in: Alena Volrábová (ed.), *Ars linearis IV*, Praha 2014, s. 90–100, 150–153

Tomáš Winter, Obraz, který není, in: Lubomír Konečný – Anna Rollová – Rostislav Švácha (edd.), *Od kabaly k Titaniku. Deset studií nejen z dějin umění*, Praha 2013, s. 239–255

- Tomáš Winter, Černoši a automobil, in: Pavla Machalíková – Taťána Petrasová (edd.), *Člověk a stroj v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 32. ročníku symposia k problematice 19. století. Plzeň, 23.–25. února 2012*, Praha 2013, s. 145–154
- Tomáš Winter, Zbojníci Miloše Jiráka. To nejlepší z moderní české grafiky / The Robbers of Miloš Jiránek: The Best of Modern Czech Graphic Art, in: Alena Volrábová (ed.), *Ars linearis III*, Praha 2012 [2013], s. 142–148, 224–226
- Tomáš Winter, Hledání kontinuity: Miloš Jiránek a Osma, in: Marie Rakušanová (ed.), *Wittlichovi. Sborník žáků k 80. narozeninám Petra Wittlicha*, Praha 2012, s. 193–201
- Tomáš Winter, Maison cubiste po česku, in: Otto M. Urban – Filip Wittlich (edd.), *1912. 100 let od otevření Obecního domu v Praze*, Praha 2012, s. 100–110
- Tomáš Winter, Hoffmeister, Adolf, in: *Allgemeines Künstlerlexikon: die bildenden Künstler aller Zeiten und Völker, Band 74, Hoelscher-Hornstein*, begründet und mitherausgegeben von Günter Meißner, Berlin – Boston 2012, s. 118–120
- Tomáš Winter, Dokumentace zločinců jako umělecký princip, in: Lucie Peisertová – Václav Petrbock – Jan Randák (edd.), *Zločin a trest v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 30. ročníku symposia k problematice 19. století. Plzeň, 25.–27. února 2010*, Praha 2011, s. 301–307
- Tomáš Winter, Robinson Crusoe, František Tichý and the Cannibals, in: Katalin Keserü – Zsuzsanna Szegedy-Maszák (edd.), *Text and Image in the 19–20th Century Art of Central Europe. Proceedings of the International Conference Organized at the Eötvös Loránd University of Budapest, September 21–22, 2009*, Budapest 2010, s. 91–98
- Tomáš Winter, Krása a ošklivost divochů, in: Taťána Petrasová – Pavla Machalíková (edd.), *Tělo a tělesnost v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 29. ročníku symposia k problematice 19. století. Plzeň, 26.–28. února 2009*, Praha 2010, s. 184–194
- Tomáš Winter, The Czech Avant-Garde and the Lens of Primitivism: African Art in the Photographs of Josef Sudek and Václav Zykmond, in: Wendy A. Grossman, *Man Ray, African Art, and the Modernist Lens* (kat. výst.), Washington, International Arts & Artists 2009, s. 104–105
- Tomáš Winter, Melancholický Indián. K jedné ilustraci Františka Kupky, in: *Sborník z konference František Kupka*, Hradec Králové 2009, s. 62–66
- Tomáš Winter, [87 hesel o výtvarném umění], in: Jan Tomeš (ed.), *Encyklopedie českých dějin. Osobnosti, fakta a události, které utvářely historii*, Praha 2008
- Tomáš Winter, „Tu šklebily se ohyzdné figury lidské...“ K charakteristice mimoevropských kultur v českých cestopisech 19. století, in: Kateřina Bláhová – Václav Petrbock (edd.), *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 27. ročníku symposia k problematice 19. století. Plzeň, 22.–24. února 2007*, Praha 2008, s. 54–66
- Tomáš Winter, Čínské umění a český modernismus, in: Michaela Pejčochová, *Mistři čínské tušové malby 20. století ze sbírek Národní galerie v Praze*, Praha 2008, s. 38–53
- Tomáš Winter, Chinese Art and Czech Modernism, in: Michaela Pejčochová, *Masters of 20th-Century Chinese Ink Painting from Collections of the National Gallery in Prague*, Prague 2008, s. 38–54
- Tomáš Winter, „My“ a „oni“. Primitivismus v umění a uměleckohistorickém bádání, in: Martina Grmolenská – Radka Miltová – Petra Trnková (edd.), *Aktuální proměny českých dějin umění - Re/vize a reklama/ce tradičního. Sborník z konference studentů doktorských programů dějin umění v ČR uskutečněné ve dnech 21.–23. dubna 2006 na Semináři dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně*, Brno 2007, s. 82–86
- Tomáš Winter, Rudé periferie Josefa Váchala, in: Marcel Fišer (ed.), *Josef Váchal. Sborník textů ze symposia v Klatovech*, Klatovy 2007, s. 16–21
- Tomáš Winter, Výtrysk a erupce. K plastikám Emila Filly, in: Bekeť Bukovinská – Lubomír Slaviček (edd.), *Pictura verba cupit. Sborník příspěvků pro Lubomíra Konečného*, Praha 2006, s. 361–368
- Tomáš Winter, Modernismus a národní identita: případ Emila Filly, in: Tatiana Sedová (ed.), *Sociálne vedy a humanistika očami mladých. Zborník zo stretnutia v Třešti 14.–16. 3. 2005*, Bratislava 2006, s. 151–154
- Tomáš Winter, Primitivismus, in: Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Dodatky*, Praha 2006, s. 619–620
- Tomáš Winter, Národní mýtus kontra socialistický realismus: Diviš, Filla, Fulla, in: *Alén Diviš. Paralelní historie. Sborník symposia*, Praha 2006, s. 52–57

Tomáš Winter, Exotika, in: Karel Srp (ed.), *Adolf Hoffmeister (1902–1973)*, Praha 2004, s. 168–175

Tomáš Winter, Exoticism, in: Karel Srp (ed.), *Adolf Hoffmeister (1902–1973)*, Prague 2004, s. 168–175.

Tomáš Winter, Politický Orient, in: Karel Srp (ed.), *Adolf Hoffmeister (1902–1973)*, Praha 2004, s. 220–223

Tomáš Winter, The Political Orient, in: Karel Srp (ed.), *Adolf Hoffmeister (1902–1973)*, Prague 2004, s. 220–223

5) katalogová hesla/catalogue entries

Tomáš Winter, Jan Zrzavý, Údolí smutku; Václav Špála, Prokopské údolí; Josef Váchal, Rodina vodníkova; Josef Lada, Kutálka jde! (Ulice); Emil Filla, Zátíší s láhví Vichy a sklenicí; František Drtikol, Kompozice s kruhy; Vojtěch Preissig, Kresba na smirkovém papíře (Barevná zkouška), František Tichý, Kouzelník s kartami, in: Zuzana Novotná (ed.), *101/II – Mistrovská díla ze Sbírký grafiky a kresby Národní galerie v Praze*, Praha 2010, s. 132–133, 158–163, 174–175, 196–199, 206–207

Tomáš Winter, [Catalogue entries:] Jan Zrzavý, Valley of Sadness; Václav Špála, Prokop Valley; Josef Váchal, Watersprite's Family; Josef Lada, Brass Band Coming! (Street); Emil Filla, Still Life with a Vichy Bottle and a Glass; František Drtikol, Composition with Rings; Vojtěch Preissig, Drawing on Sandpaper (Test of Colours), František Tichý, Conjuror with Cards, in: Zuzana Novotná (ed.), *101/II – Masterpieces of the Collection of Prints and Drawings of the National Gallery in Prague*, Prague 2010, s. 132–133, 158–163, 174–175, 196–199, 206–207

Tomáš Winter, Zátíší s dýmkou a sklenicí / Emil Filla; Kočka / František Tichý; Colombina / František Tichý; Pan Hyde (Herec Halter) / František Tichý, in: Zuzana Novotná (ed.), *Nečekané dědictví / Šíma, Štyrský, Toyen, Zrzavý...*, Národní galerie v Praze 2014, s. 46–49, 80–83, 90–93, 100–103

6) recenze/reviews

Tomáš Winter, Tomáš Pospiszyl, Rotrekl, *Umění LXXI*, 2023, s. 297–299

Tomáš Winter, Středoevropské avantgardy na přelomu epoch, *Bulletin Uměleckohistorické společnosti 1–2/2020 [2023]*, s. 33–35

Michael Baxandall, Inteligence obrazu a jazyk dějin umění, *Dějiny a současnost XLII*, 2020, č. 9, s. 48

Bernard Vere, Sport and Modernism in the Visual Arts in Europe, c. 1909–39, *Umění / Art LXVII*, 2019, s. 249–251

Tomáš Winter (rec.), První republika, *Art and Antiques* 2019, č. 2, s. 42–48

Tomáš Winter (rec.), Karel Srp, Muž s hořící hřívou! Emil Filla a surrealismus 1931–1939, *Umění/Art LXVI*, 2018, č. 3, s. 329–330

Tomáš Winter (rec.), Hana Rousová, A(bs)trakce. Čechy mezi centry modernity 1918–1950. Nejen o vztazích volného a užitého umění, *Dějiny a současnost XXXIX*, 2017, č. 1, s. 56

Tomáš Winter (rec.), Katastrofy v Plzni, *Art & Antiques* 2016, č. 4, duben, s. 12–19

Tomáš Winter (rec.), Posel moderny. Henri Rousseau v Národní galerii, *Art & Antiques* 2016, č. 4, duben, s. 12–19

Tomáš Winter (rec.), Martin Šámal, Emil Holub. Cestovatel, etnograf, sběratel, *Dějiny a současnost XXXVI*, 2014, č. 3, s. 46

Tomáš Winter (rec.), Nicholas Sawicki, Na cestě k modernosti. Umělecké sdružení Osma a jeho okruh v letech 1900–1910, *Dějiny a současnost XXXVI*, 2014, č. 8, s. 54

Tomáš Winter (rec.), Anna Habánová (ed.), Mladí lvi v kleci. Umělecké skupiny německy hovořících výtvarníků z Čech, Moravy a Slezka v meziválečném období, *Umění LXII*, 2014, č. 5, s. 478–479

Tomáš Winter (rec.), Svazek výtvarných esejí a kritik Josefa Čapka, *Slovo a smysl X*, 2013, č. 20, s. 310–313

Vít Vlnas – Tomáš Winter (rec.), Nechtěné dítě se vrátilo do své kolébky. Muchova Slovanská epopej ve Veletržním paláci, *Dějiny a současnost XXXV*, 2013, č. 1, s. 34–36

Tomáš Winter (rec.), Rozpačitá cesta Kupkovými salony, *Dějiny a současnost XXXV*, 2013, č. 4, s. 34–36

Tomáš Winter (rec.), Helena Musilová (ed.), Joža Uprka (1861–1940). Evropan slováckého venkova, *Dějiny a současnost XXXIV*, 2012, č. 4, s. 45–46

- Tomáš Winter (rec.), Helena Diesing, Český komiks 1. poloviny 20. století, *Dějiny a současnost XXXIV*, 2012, č. 12, s. 45
- Tomáš Winter, (rec.) Podivný svět Gabriela Maxe, *Ateliér XXIV*, 2011, č. 7, 7. 4., s. 12
- Tomáš Winter (rec.), Místo gazely kormorán. Výstava Konec avantgardy?, *Dějiny a současnost XXXIII*, 2011, č. 8, s. 17–19
- Tomáš Winter (rec.), Markéta Hánová, Japonismus ve výtvarném umění v Čechách, *Dějiny a současnost XXXIII*, 2011, č. 11, s. 46
- Tomáš Winter (rec.), Umění českého západu, *Ateliér 2010*, č. 19, 23. 9., s. 5
- Tomáš Winter (rec.), Šumava: Alfred Kubin a Josef Váchal, *Ateliér 2009*, č. 14–15, 9. 7., s. 5
- Tomáš Winter (rec.), Jan Autengruber, *Ateliér 2009*, č. 23, s. 5
- Tomáš Winter (rec.), Dvojí tvář exotismů. Ambiciózní projekt pražské instituce, *A2 kulturní týdeník IV*, 2008, č. 4, 23. 1., s. 31
- Tomáš Winter (rec.), Neznámý Michel Fingesten. Nestylové ustrojení moderního výrazu, *A2 kulturní týdeník IV*, 2008, č. 32, 6. 8., s. 9
- Tomáš Winter (rec.), Bytosti odnikud?, Výstava o metamorfózách akademických principů, *A2 kulturní týdeník IV*, 2008, č. 50, 10. 12., s. 9
- Tomáš Winter (rec.), Marie Rakušanová (ed.), IKřičte ústa! Předpoklady expresionismu, *Umění LV*, 2007, č. 6, s. 507–510
- Tomáš Winter (rec.), O obrazech a snech: Jindřich Štyrský (1899–1942), *A 2 kulturní týdeník III*, 2007, č. 29, 18. 7., s. 8–9
- Tomáš Winter (rec.), Máj v čase prvních mrazů. Recyklace dobové výstavní instalace, *A 2 kulturní týdeník III*, 2007, č. 48, 28. 11., s. 9
- Tomáš Winter (rec.), Vanda Skálová – Tomáš Pospiszył, Alén Diviš 1900–1956, *Umění LIV*, 2006, č. 3, s. 285–287
- Tomáš Winter (rec.), Bolí mne hlava a začínám mít hlad. [Kresby Otty Gutfreunda], *A2 2006*, č. 31, 2. 8., s. 11
- Tomáš Winter (rec.), Český kubismus 1909–1925. Malířství / sochařství / architektura / design, *Art & Antiques 2006*, říjen, s. 124–125
- Tomáš Winter (rec.), Zita Kostrová, Mikuláš Galanda. – Katarína Bajcurová (ed.), *Fulla 2002*, *Umění LIII*, 2005, č. 1, s. 98–101
- Tomáš Winter (rec.), O architektuře v novém Umění, *Ateliér 2005*, č. 9, 28. 4., s. 3
- Tomáš Winter (rec.), [Václav Špála.] Mezi avantgardou a živobytím, *Ateliér 2005*, č. 13, 23. 6., s. 12
- Tomáš Winter (rec.), Jack Flam – Miriam Deutch (ed.), Primitivism and Twentieth-Century Art: a Documentary History, *Umění LII*, 2004, č. 1, s. 95–99
- Tomáš Winter (rec.), Jiří Hlušíčka, Emil Filla 1882–1953, *Umění LII*, 2004, č. 3, s. 281–284
- Tomáš Winter (rec.), Alena Pomajzlová, Josef Čapek, Nejskromnější umění / The Humblest Art, *Umění LII*, 2004, č. 3, s. 387–391
- Tomáš Winter (rec.), Problém formy [Adolf Hildebrand, Problém formy ve výtvarném umění], *Ateliér 2004*, č. 20, s. 7
- Tomáš Winter (rec.), Bezčasí Filipa Ebra, *Ateliér 2004*, č. 25–26, s. 12
- Tomáš Winter (rec.), Marcela Macharáčková – Lubomír Slavíček – Alena Krkošková (ed.), Antonín Procházka 1882–1945, *Umění LI*, 2003, č. 5, s. 447–450
- Tomáš Winter (rec.), Jubilejní bibliografie časopisu Umění, *Ateliér 2003*, č. 13, s. 2
- Tomáš Winter (rec.), Časopis Umění na počátku nového ročníku, *Ateliér 2002*, č. 1, s. 2
- Tomáš Winter (rec.), Jan Autengruber – Dílo 1910–1920, *Ateliér 2002*, č. 14–15, s. 5
- Tomáš Winter (rec.), V mužském mozku, *Ateliér 2002*, č. 25–26, s. 2

7) popularizace, články v denním tisku/popularization, texts in daily press

Ondřej Bělíček, Rozhovor s historikem Tomášem Winterem o nové výstavě v Náprstkově muzeu věnované českému cestovateli Emilu Holubovi, *Alarm* 9. 6. 2023, online,

<https://a2alarm.cz/2023/06/emil-holub-odsuzoval-brutalni-zachazeni-s-africany-kolonialismus-ale-povazoval-za-spravny-rika-historik-tom>

as-winter/

Tomáš Winter, Cenné stavby se u nás bourají čím dál častěji. Rozhovor s Vladimírem Barákem, *Týden* 2019, č. 22, s. 90–93

Tomáš Winter, Fotbal jako divadlo, *Art & Antiques* 2014, č. 6, červen, s. 4

Tomáš Winter, Fotbal na malířském plátně v počátcích moderního umění, *Dějiny a současnost XXXVI*, 2014, č. 5, s. 21–24

Anna Pravdová – Tomáš Winter, František Kupka – malíř mezi kanóny, *Dějiny a současnost XXXIV*, 2012, č. 10, s. 32–35

Tomáš Winter, Olověné koláčky. Spiritismus a české výtvarné umění první poloviny 20. století, *Dějiny a současnost XXXIII*, 2011, č. 2, s. 37–40

Tomáš Winter, O čínských inspiracích českých modernistů, *Prostor, společensko-kulturní revue XXVI*, 2008, č. 1–2 (77–78), s. 204–208

Tomáš Winter, Od anarchismu k socialistickému realismu, *Víkend, magazín Hospodářských novin* 2007, č. 52, 28. 12., s. 14

Tomáš Winter, Tušení souvislostí: Hoffmeister, Ernst a Toyen, *Grapheion 15–16*, 2000, č. 3–4, s. 35–37